

Korkeakoulujen valintauudistus

Mari Kähkönen / Turun yliopisto / Opiskelijavalinta ja hakijapalvelut

TURUN
YLIOPISTO

➤ Yhteishaut: opintopolku.fi

- Kaikkien suomalaisten korkeakoulujen haut ovat samassa sähköisessä hakujärjestelmässä (AMK+YO).
- Hakuajat vuosittain:
 - Kevään ensimmäinen yhteishaku (lähinnä englanninkieliset koulutukset) tammikuussa
 - Kevään toinen yhteishaku (valtaosa kandidaattikoulutuksista) maaliskuussa
 - Syksyn yhteishaku (lähinnä amk:t ja keväältä jääneitä paikkoja) syyskuussa
- Mahdollista hakea yhteensä kuuteen hakukohteeseen/yhteishaku.
- Kevään toisessa ja syksyn yhteishauissa
 - Hakija priorisoi hakukohteet (pl. Kevään ensimmäinen yhteishaku).
 - Hakijalle tarjotaan vain yhtä, korkeimman prioriteetin paikkaa, johon hänet hyväksytty.
- Kaikkia yhteishakuja koskee ns. yhden paikan säännös, jonka mukaan hakija voi ottaa vastaan samana lukukautena alkavasta koulutuksesta vain yhden korkeakoulututkintoon johtavan opiskelupaikan.

➤ **Opiskelijavalintauudistus 2020**

Vuodesta 2020 eteenpäin

- Nykyistä merkittävästi suurempi osa uusista korkeakouluopiskelijoista valitaan ylioppilastutkinnon arvosanojen perusteella.
- Todistusvalinnalla täytettävistä paikoista valtaosa varataan ensimmäistä korkeakoulupaikkaansa hakeville.
- Todistusvalinnan lisäksi järjestetään valintakokeita.
- Valintakokeet eivät vaadi pitkää ennakkovalmentautumista.
 - Yliopistoissa mahdollinen valintakoemateriaali julkaistaan aikaisintaan kuukautta ennen valintakoetta.
 - Ammattikorkeakoulujen sähköiseen valintakokeeseen ei ole ennakkomateriaalia.

➤ Todistusvalinnat

- Pisteytystyökalun pisteytys pohjautuu lukion opetussuunnitelman kurssimääriin.
- Aloittain/hakukohteittain on päätetty
 - käytettävä taulukko: 1 tai 2
 - kiintiö: kuinka monta prosenttia aloituspaikoista täytetään todistusvalinnalla
 - pisteytyksessä huomioitavat yo-kokeet
 - painotettu aine/painotetut aineet (joista annetaan pisteitä enemmän kuin lukiokurssien määrillä painotettuna, ks. taulukot)
 - kynnysehto (esim. pitää olla tietty koe tehtynä tai tietyllä arvosanalla)
 - mahdolliset tasapistesäännöt ja minimipisterajat (joilla ylipäätään voi todistusvalinnassa tulla hyväksytyksi)

Huom! Jatkossa todistusvalinnan valintaperusteet pyritään ilmoittamaan aina niin ajoissa, että ne ovat tiedossa jo toisen asteen opintoja aloittaessa erityisesti todistusten hyödyntämisen osalta.

➤ Pisteytystaulukot

Taulukko 1

	L	E	M	C	B	A
Kaikilta huomioidaan						
Äidinkieli*	33,0	27,5	22,0	16,5	11,0	5,5
Painotettu aine 1	34,0	28,3	22,7	17,0	11,3	5,7
Painotettu aine 2	32,3	26,9	21,5	16,2	10,8	5,4
Ainekorit						
Pitkä matematiikka	36,1	30,0	24,0	18,0	12,0	6,0
Lyhyt matematiikka	28,3	23,6	18,9	14,1	9,4	4,7
Fysiikka	26,5	22,0	17,6	13,2	8,8	4,4
Historia	24,5	20,4	16,3	12,2	8,2	4,1
Uskonto/ET	24,5	20,4	16,3	12,2	8,2	4,1
Biologia	22,4	18,6	14,9	11,2	7,5	3,7
Kemia	22,4	18,6	14,9	11,2	7,5	3,7
Psykologia	22,4	18,6	14,9	11,2	7,5	3,7
Filosofia	20,0	16,7	13,3	10,0	6,7	3,3
Maantiede	20,0	16,7	13,3	10,0	6,7	3,3
Yhteiskuntaoppi	20,0	16,7	13,3	10,0	6,7	3,3
Terveystieto	17,3	14,4	11,5	8,7	5,8	2,9
Pitkä kieli	28,3	23,6	18,9	14,1	9,4	4,7
Keskipitkä kieli	25,1	20,9	16,8	12,6	8,4	4,2
Lyhyt kieli	22,6	18,9	15,1	11,3	7,5	3,8

*Äidinkieli: suomi, ruotsi, saame tai suomi/ruotsi toisena kielenä

Taulukko 2

	L	E	M	C	B	A
Kaikilta huomioidaan						
Äidinkieli*	33,0	27,5	22,0	16,5	11,0	5,5
Pitkä matematiikka	39,7	33,1	26,4	19,8	13,2	6,6
Lyhyt matematiikka	28,3	23,6	18,9	14,1	9,4	4,7
Painotettu aine 1	34,0	28,3	22,7	17,0	11,3	5,7
Painotettu aine 2	32,3	26,9	21,5	16,2	10,8	5,4
Ainekorit						
Fysiikka	31,7	26,5	21,2	15,9	10,6	5,3
Kemia	26,8	22,4	17,9	13,4	8,9	4,5
Biologia	26,8	22,4	17,9	13,4	8,9	4,5
Psykologia	24,6	20,5	16,4	12,3	8,2	4,1
Maantiede	22,0	18,3	14,7	11,0	7,3	3,7
Historia	19,6	16,3	13,1	9,8	6,5	3,3
Uskonto/ET	19,6	16,3	13,1	9,8	6,5	3,3
Filosofia	16,0	13,3	10,7	8,0	5,3	2,7
Yhteiskuntaoppi	16,0	13,3	10,7	8,0	5,3	2,7
Terveystieto	13,9	11,5	9,2	6,9	4,6	2,3
Pitkä kieli	28,3	23,6	18,9	14,1	9,4	4,7
Keskipitkä kieli	25,1	20,9	16,8	12,6	8,4	4,2
Lyhyt kieli	22,6	18,9	15,1	11,3	7,5	3,8

*Äidinkieli: suomi, ruotsi, saame tai suomi/ruotsi toisena kielenä

➤ Esimerkkejä pisteytystaulukoiden käytöstä 1/4:

- ✳️ **Suomen kieli ja suomalais-ugrilainen kielentutkimus:**
 - todistusvalintakiintiö 51 %
 - taulukko 1, viisi ainetta: äidinkieli, paras aine kielikorista sekä kolme muuta parhaat pisteet tuottavaa ainetta riippumatta ainekorista.
 - kynnysehto: äidinkieli (suomi tai saame) vähintään magna cum laude approbatur.
- ✳️ **Ranska:**
 - kiintiö 51 %
 - taulukko 1, viisi ainetta: äidinkieli, painotettuna aineena ranska sekä kolme muuta parhaat pisteet tuottavaa ainetta riippumatta ainekorista.
 - kynnysehdot: äidinkieli vähintään magna cum laude approbatur sekä ranska pitkän kielen oppimäärä vähintään magna cum laude approbatur tai vaihtoehtoisesti lyhyt oppimäärä vähintään eximia cum laude approbatur .
- ✳️ **Englanti:**
 - kiintiö 51 %
 - taulukko 1, viisi ainetta: äidinkieli, painotettuna aineena englantia sekä kolme muuta parhaat pisteet tuottavaa ainetta riippumatta ainekorista.
 - kynnysehdot: äidinkieli vähintään magna cum laude approbatur ja englannin pitkän kielen oppimäärä vähintään eximia cum laude approbatur.

➤ **Esimerkkejä pisteytystaulukoiden käytöstä 2/4:**

- ✳️ **Historia:** todistusvalintakiintiö 51 % ja valinnassa pisteytetään taulukon 1 mukaisesti viisi ainetta: äidinkieli, painotettuna aineena historia sekä kolme muuta parhaat pisteet tuottavaa ainetta riippumatta ainekorista. Historian kynnysehtona on äidinkielen arvosanana vähintään cum laude approbatur.
- ✳️ **Logopedia:** kiintiö 70 % ja käytetään taulukkoa 1. Pisteytetään viisi ainetta: äidinkieli, matematiikka, paras kielikorista, paras reaalkorista sekä toiseksi paras reaalkorista. Kynnysehtona vaaditaan äidinkielestä vähintään magna cum laude approbatur.
- ✳️ **Sosiaalitieteet/Sosiaalityö/Poliittinen historia ja valtio-oppi:** kiintiö 51 % ja valinnassa pisteytetään taulukon 1 mukaisesti viisi ainetta: äidinkieli, painotettuna aineena yhteiskuntaoppi / filosofia / historia / psykologia + paras reaalkorista + paras kielikorista + paras matematiikkakorista. Kynnysehtona on äidinkielen arvosanana vähintään cum laude approbatur.

➤ **Esimerkkejä pisteytystaulukoiden käytöstä 3/4:**

✳ **Kasvatustiede / Käsityönopettaja / Luokanopettaja (Turku ja Rauma) / Lastentarhanopettaja:** kiintiö (huom! soveltuvuskokeeseen kutsuttavat) 60 % ja pisteytetään taulukon 1 mukaisesti neljä ainetta: äidinkieli ja jokaisesta ainekorista (matematiikka, reaali, kieli) yksi parhaat pisteet tuottava koe. Ei kynnysehtoa.

✳ **Tietotekniikka:**

- kiintiö 60 %
- taulukkoa 2, kolme ainetta: äidinkieli, pitkä matematiikka ja 2. painotettuna aineena fysiikka/kemia.
- kynnysehto: pitkä matematiikka vähintään magna cum laude approbatur.

✳ **Matematiikka ja tilastotiede:** todistusvalinta ylioppilaille, valintakoe ei-ylioppilaille. Pisteytetään taulukon 1 mukaisesti neljä ainetta: äidinkieli, matematiikka ja kaksi muuta parhaat pisteet antavaa koetta. Kynnysehto: pitkä matematiikka vähintään cum laude approbatur, lyhyt matematiikka vähintään eximia cum laude approbatur.

➤ Esimerkkejä pisteytystaulukoiden käytöstä 4/4:

- ✳ **Lääketiede ja hammaslääketiede:**
 - kiintiö 51 %
 - taulukko 2, kuusi ainetta: äidinkieli, matematiikka, ensimmäinen painotettu aine kemia, toinen painotettu aine biologia sekä kaksi parhaat pisteet antavaa koetta ainekoreista fysiikka, ainereaali tai kieli (enintään yksi koe/ainekori). Ei kynnysehtoa.

- ✳ **Psykologia:**
 - kiintiö 60 %
 - taulukko, viisi ainetta: äidinkieli, painotettuna aineena psykologia, paras matematiikkakorista, paras reaalikorista sekä paras kielikorista. Ei kynnysehtoa.

- ✳ **Kauppatieteet:**
 - kiintiö 60 %
 - taulukko 1, viisi ainetta: äidinkieli, paras matematiikkakorista, paras kielikorista sekä kaksi muuta parhaat pisteet antavaa ainetta riippumatta ainekorista.
 - kynnysehto: on oltava kirjoitettuna matematiikka (pitkä tai lyhyt).

- ✳ **Oikeustiede:**
 - kiintiö 40 %
 - taulukkoa 1, viisi ainetta: äidinkieli ja neljä muuta parhaat pisteet antavaa koetta riippumatta ainekorista. Ei kynnysehtoa.

Hakukohdekohtaiset tiedot, ks. www.opintopolku.fi ja <http://www.utu.fi/fi/Opiskelu/tule-tutustumaan/Sivut/Infot-lukiolaisille.aspx>

➤ Valintakoevalinnat

- Vuodesta 2020 alkaen todistusvalinta on pääväylä. Tämän jälkeenkin pääsykokeisiin voivat osallistua ne, joita ei voida valita todistuksen perusteella (hakijalla ei ole soveltuvaa todistusta tai arvosanat eivät ole riittävän hyviä).
- Vuodesta 2018 alkaen pääsykokeet ovat olleet sellaisia, etteivät ne edellytä pitkää valmentautumista. Valintakokeet ovat esimerkiksi aineistokokeita. Jatkossa kokeiden määrää vähennetään edelleen kehittämällä useilla aloilla hyödynnettäviä yhteisiä kokeita, jotta yhdellä kokeella voisi hakea useampaa opiskelupaikkaa.
- Ammattikorkeakoulut ottivat käyttöön yhteisen valintakokeen syksystä 2019 alkaen.

➤ Q & A: sisäänpääsyn ”vaikeutuminen”

- Vaikeutuiko korkeakoulupaikan saanti uudistuksen myötä?
 - Paikkoja on ollut tarjolla yhtä paljon – tai jopa enemmän – kuin ennen. Tavoite: paikoista nykyistä suurempi osa ensimmäistä korkeakoulupaikkaansa hakeville ja kk-opintoihin nykyistä nopeammin. Aiemminkin valtaosa paikoista edellytti hyvää todistusta.
 - Aiemmin lähes kaikki hakijat joutuivat osallistumaan pääsykokeisiin = päällekkäistä testaamista.
 - Toisella asteella opiskeluun panostaminen kannattaa. Todistusvalinnassa valituksi tulemiseen vaadittavat suoritukset riippuvat kunkin alan suosioista, aivan kuten ennenkin.

➤ Q & A: sisäänpääsyn ”vaikeutuminen”

- Onko mahdollista päästä enää yliopistoon, jos ei ole loistavaa ylioppilastodistusta?
 - Kyllä. Todistusvalinnalla valitaan pääosa opiskelijoista. Osa valitaan edelleen valintakokeiden kautta. Koulutusalat määrittelevät itse todistusvalinnan ja valintakoevalinnan välisten kiintiöiden suhteen. Lisäksi kehitetään myös muita valintaväyliä, esim. avoimen yliopiston väylää.
 - Mahdollisuudet tulla valituksi todistusvalinnassa riippuvat paitsi hakijan omista arvosanoista, myös muun hakijajoukon arvosanoista. Esimerkiksi monen laudaturin ylioppilaita on Suomessa hyvin vähän – alemmatkin arvosanat riittävät useimmilla aloilla.

➤ Q & A: aikataulut

- Mikä on kevään valintaperusteiden julkaisuaikataulu?
 - Valintaperusteet julkaistaan Opintopolussa viimeistään lokakuun lopussa.
- Milloin tieto todistusvalinnassa hyväksymisestä tulee ja kuinka valintakokeet ajoittuvat?
 - Todistusvalinnat tehdään, kun luotettavat yo-tiedot ovat saatavilla. Tänä keväänä (2021) YTL on luvannut tulokset 17.5. alkavalla viikolla ja todistusvalintoja tehdään heti sen jälkeen valintakokeiden mukaisessa järjestyksessä, jotta mahdollisimman moni hakija saa tulokset todistusvalinnasta ennen valintakoetta.
- Milloin korkeakoulujen opiskelijavalintojen tulokset julkaistaan?
 - Todistusvalinnat noin viikon sisällä YTL:n tulosten julkaisusta, valintakoevalinnat heinäkuun alkupuolella.

➤ Q & A: valintakokeisiin osallistuminen

- Onko oikeasti mahdollisuus aitoon todistusvalintaan ilman valintakokeisiin varalta valmistautumista?
 - Jatkossa valintakokeet ovat nykyistä enemmän soveltavia eikä niistä enenevään osaan tarvitse etukäteen valmistautua.
 - Voinko itse arvioida sen, tulenko valintakokeeseen vai en?
 - Pyrimme siihen, että todistusvalinnan tulokset ovat valmiit ennen valintakokeita. Ennen todistusvalintaa ei valitettavasti pystytä arvioimaan, ketkä todistuksilla hyväksytään. Joissain hakukohteissa on todistusvalinnassa minimipisterajat ja hakijat, jotka eivät minimipisterajaa ylitä, osallistuvat valintakokeeseen.
- Huom!** Myös todistusvalinnassa on käytössä varasijamenettely eli todistusvalinnan opiskelupaikan voi saada vielä valintakokeen jälkeenkin.

➤ Q & A: yo-tutkinto

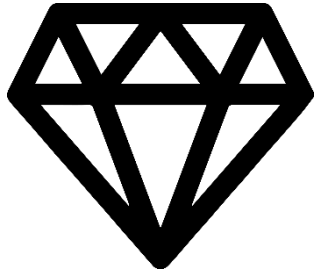
- Kuinka jo kirjoittaneiden kannattaa toimia, jos en ole kirjoittanut oikeita aineita?
 - Voi joko täydentää ylioppilastutkintoa tai osallistua valintakoevalintaan tai hyödyntää muita mahdollisia valintaväyliä (esim. avoimen väylä).

➤ Q & A: soveltuvuuskokeet ja muut valintaväylät

- Missä hakukohteissa järjestetään soveltuvuuskokeita?
 - Opettajankoulutuksissa (luokanopettaja, käsityönopettaja, lastentarhanopettaja).
 - Soveltuvuuskoetta käyttäviin hakukohteisiin kutsutaan soveltuvuuskokeeseen kiintiön mukainen osuus hakijoita. Lopullinen valinta määräytyy soveltuvuuskokeen ja mahdollisesti myös esivalintakriteerin (esim. yo-tutkinnosta annettavat lähtöpisteet tai VAKAVA-koe) perusteella.
- Onko psykologiaan tai lääketieteisiin suunnitteilla avoimen väylää?
 - Ei ainakaan tällä hetkellä.

➤ Q & A: tarjottu opiskelupaikka

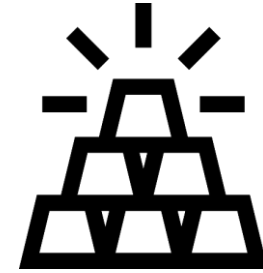
- Jos en tulekaan valituksi ensisijaiseen hakukohteeseen, kannattaako ottaa joku muu paikka vastaan?
 - Opiskelupaikat on lähtökohtaisesti tarkoitettu niille, jotka haluavat suorittaa kyseisen tutkinnon. Jos otat vastaan paikan koulutuksesta, josta et aio tehdä tutkintoa, saatat samalla viedä paikan hakijalta, joka haluaisi suorittaa juuri kyseisen tutkinnon. Ota siis paikka vastaan, mikäli aiot suorittaa tutkinnon.
 - Mikäli otat paikan vastaan, mutta haluatkin myöhemmin vaihtaa alaa, sinulle on tarjolla hakeutumismahdollisuuksia ja -väyliä muihin koulutuksiin. Henkilöllä, joka opiskelee korkeakoulussa tai on suorittanut tutkinnon, tulee pääsääntöisesti olla mahdollisuus hakea ja tulla valituksi kaikkeen koulutukseen, joka on ensikertalaisillekin hakijoille tarjolla. Vaikka opiskelupaikkoja varataan ensikertalaisille hakijoille heidän asemansa parantamiseksi, eivät mahdollisuutesi tulla valituksi saa olla kohtuuttomasti ensikertalaisia huonommat ([perustuslakivaliokunnan lausunto 23/2012](#)).
 - Koulutusjärjestelmän toimivuuden ja koko yhteiskunnan kannalta olisi parempi, että tutkintoon johtavan koulutuksen aloituspaikkoja ottavat vastaan sellaiset henkilöt, jotka aikovat kyseistä alaa opiskella. Yhden henkilön vastaanottama paikka on toiselta pois.

**OMA MIELENKIINTO
EDESAUTTAA
HYVIIN TULOKSIIN
PÄÄSEMISTÄ**

**KANNATTAÄ HAKEA
VAIN NIIHIN
HAKUKOHTEISIIN,
JOISTA ON VALMIS
PAIKAN
VASTAANOTTAMAAN**

**LUKIOSSA HYVIN
TEHTY POHJATYÖ
AUTTAA, MUTTA
EDELLEEN ON
MUITAKIN VÄYLIÄ**

➤ Lisätietoa

- Korkeakouluopinnoista ja hakemisesta lisätietoa valtakunnallisesta Opintopolku-portaalista: opintopolku.fi
- Opiskelijavalintauudistuksesta: minedu.fi/opiskelijavalinnat-ja-yhteisty
- Yliopistojen opiskelijavalintauudistushankkeesta: oha-forum.fi/hankkeet/karkihanke/
- Todistusvalinnasta: opintopolku.fi/wp/opo/korkeakoulujen-haku/mika-korkeakoulujen-opiskelijavalinnoissa-muuttuu-vuoteen-2020-menessa/
- Yliopistojen todistusvalinnoista: opintopolku.fi/wp/opo/korkeakoulujen-haku/mika-korkeakoulujen-opiskelijavalinnoissa-muuttuu-vuoteen-2020-menessa/yliopistojen-todistusvalinnat-2020/
- Ammattikorkeakoulujen sähköisestä valintakokeesta: <https://www.ammattikorkeakouluun.fi/hakijalle/valintatavat/amk-valintakoe/>
- Koulutusaloista ja opiskelusta Turun yliopistossa saat lisätietoa netistä, valintaoppaasta tai ottamalla yhteyttä tiedekuntien opintoneuvojiin: utu.fi/hae

KYSYTTÄVÄÄ?

hakijapalvelut@utu.fi

**TURUN
YLIOPISTO**